

KONWENCJA

o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości,

przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 26 listopada 1968 r.

W imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 26 listopada 1968 roku została sporządzona w Nowym Jorku Konwencja o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości.

Po zaznajomieniu się z powyższą konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 29 stycznia 1969 roku.

Przewodniczący Rady Państwa: *M. Spychalski*

L. S.

Minister Spraw Zagranicznych: w z. *J. Winiewicz*

(Tekst konwencji zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru).

208

KONWENCJA

o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości.

Wstęp

Państwa będące Stronami niniejszej konwencji,

przypominając rezolucje Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 3(I) z dnia 13 lutego 1946 roku i 170(II) z dnia 31 października 1947 roku o ekstradycji i karaniu zbrodniarzy wojennych, rezolucję 95(I) z dnia 11 grudnia 1946 roku potwierdzającą zasady prawa międzynarodowego uznane przez Statut Norymberskiego Międzynarodowego Trybunału Wojskowego i wyrok tego Trybunału oraz rezolucje 2184(XXI) z dnia 12 grudnia 1966 roku i 2202(XXI) z dnia 16 grudnia 1966 roku, w których Zgromadzenie wyraźnie potępiło jako zbrodnie przeciw ludzkości naruszenie praw ekonomicznych i politycznych ludności autochtonicznej z jednej strony i politykę apartheidu z drugiej strony,

przypominając rezolucje Rady Gospodarczej i Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych 1074 D (XXXIX) z dnia 28 lipca 1965 roku i 1158 (XLI) z dnia 5 sierpnia 1966 roku o karaniu zbrodniarzy wojennych i osób, które popełniły zbrodnie przeciw ludzkości,

stwierdzając, że żadna z uroczystych deklaracji lub konwencji ani żaden z aktów odnoszących się do ścigania i karania zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości nie zawiera postanowień dotyczących terminu przedawnienia,

zważywszy, że zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciw ludzkości są najcięższymi zbrodniami w prawie międzynarodowym,

przeświadczone, że skuteczne karanie zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości stanowi ważny czynnik w zapobieganiu takim zbrodniom, ochronie praw człowieka i podstawowych swobód, zwiększaniu zaufania, rozwoju współpracy między narodami i popieraniu międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa,

stwierdzając, że stosowanie do zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości zasad prawa wewnętrznego odnoszących się do terminu przedawnienia zwykłych zbrodni jest przedmiotem poważnego zaniepokojenia światowej opinii publicznej, ponieważ uniemożliwia to ściganie i karanie osób odpowiedzialnych za te zbrodnie,

uznając za konieczne i uzasadnione w obecnym czasie potwierdzenie w prawie międzynarodowym, poprzez niniejszą konwencję, zasady nieprzedawniania się zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości i zapewnienie jej powszechnego stosowania,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł I

Nie ulegają przedawnieniu następujące zbrodnie, bez względu na datę ich popełnienia:

a) zbrodnie wojenne określone w Statucie Norymberskiego Międzynarodowego Trybunału Wojskowego z dnia 8 sierpnia 1945 roku i potwierdzone przez rezolucje Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 3(I) z dnia 13 lutego 1946 roku i 95(I) z dnia 11 grudnia 1946 roku, w szczególności „ciężkie naruszenia” wymienione w konwencjach genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 roku o ochronie ofiar wojny;

b) zbrodnie przeciw ludzkości popełnione bądź w czasie wojny, bądź w czasie pokoju określone w Statucie Norymberskiego Międzynarodowego Trybunału Wojskowego z dnia 8 sierpnia 1945 roku i potwierdzone przez rezolucje Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych 3(I) z dnia 13 lutego 1946 roku i 95(I) z dnia 11 grudnia 1946 roku, wysiedlanie wskutek zbrojnego ataku lub okupacji i nieludzkie czyny wynikające z polityki apartheidu, jak również zbrodnie ludobójstwa zdefiniowana w Konwencji w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa z 1948 roku, nawet jeżeli takie czyny nie stanowią naruszenia prawa wewnętrznego kraju, w którym zostały one popełnione.

Artykuł II

W razie popełnienia jakiegokolwiek zbrodni wspomnianej w artykule I postanowienia niniejszej konwencji mają zastosowanie do przedstawicieli władz państwowych oraz do osób prywatnych, które brały w nich udział jako sprawcy lub współuczestnicy albo bezpośrednio podlegały innym do popełnienia jakiegokolwiek z tych zbrodni, albo które brały udział w spisku mającym na celu ich popełnienie, bez względu na stadium dokonania, oraz do przedstawicieli władz państwowych, którzy tolerowali ich popełnienie.

Artykuł III

Państwa będące Stronami niniejszej konwencji zobowiązują się do przyjęcia wszelkich wewnętrznych środków ustawodawczych lub jakichkolwiek innych, które będą konieczne dla umożliwienia zgodnie z prawem międzynarodowym ekstradycji osób, o których mowa w artykule II tej konwencji.

Artykuł IV

Państwa będące Stronami niniejszej konwencji zobowiązują się do podjęcia, zgodnie z ich procedurą konstytucyjną, wszelkich ustawodawczych bądź innych środków niezbędnych do zapewnienia, aby ustawowe lub inne terminy

przedawnienia nie były stosowane w zakresie ścigania i karaniania zbrodni, o których mowa w artykułach I i II tej konwencji, i aby tam gdzie takie terminy przedawnienia istnieją, zostały one uchylone.

Artykuł V

Niniejsza konwencja będzie otwarta do podpisu do dnia 31 grudnia 1969 roku dla każdego Państwa będącego członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych lub członkiem którejkolwiek z jej organizacji wyspecjalizowanych albo Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, dla każdego Państwa będącego Stroną Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, jak również dla każdego innego państwa zaproszonego przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych do stania się Stroną niniejszej konwencji.

Artykuł VI

Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji. Dokumenty ratyfikacyjne zostaną złożone Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł VII

Niniejsza konwencja będzie otwarta do przystąpienia dla każdego Państwa, o którym mowa w artykule V. Dokumenty przystąpienia zostaną złożone Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł VIII

1. Niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia.

2. Dla każdego Państwa, które ratyfikuje niniejszą konwencję lub przystąpi do niej po złożeniu dziesiątego dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia, konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od daty złożenia przez to Państwo dokumentu ratyfikacyjnego lub przystąpienia.

Artykuł IX

1. Po upływie dziesięcioletniego okresu od daty wejścia niniejszej konwencji w życie każda z Umawiających się Stron będzie mogła w dowolnym czasie drogą pisemnej notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych złożyć wniosek o rewizję tej konwencji.

2. Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych zadecyduje o środkach, jakie w razie potrzeby zostaną podjęte w odniesieniu do takiego wniosku.

Artykuł X

1. Niniejsza konwencja zostanie złożona u Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

2. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych przekaże uwierzytelnione odpisy niniejszej konwencji wszystkim Państwom, o których mowa w artykule V.

3. Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych będzie zawiadamiał wszystkie Państwa, o których mowa w artykule V o:

- a) podpisaniu niniejszej konwencji oraz dokumentach ratyfikacyjnych i przystąpienia złożonych zgodnie z artykułami V, VI i VII;
- b) dacie wejścia w życie niniejszej konwencji zgodnie z artykułem VIII;
- c) notyfikacjach otrzymanych zgodnie z artykułem IX.

Artykuł XI

Niniejsza konwencja, której teksty angielski, chiński, francuski, hiszpański i rosyjski są jednakowo autentyczne, będzie nosiła datę 26 listopada 1968 roku.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.